

HÄMEEN SANOMAT.

Hämeenlinnan kaupungista

N:o 25.

Perjantaina Maaliskuun 28 p.

1884.

Tilaukshinta: jakamispaitoisia Hämeenlinnassa kolo vuodelta 3 markkaa, kolmelta neljännes-vuodelta 2 m. 50 p., puolelta vuodelta 1 m. 75 ja neljännefeltä 1 markka Hämeenlinnan postilonttorissa kolo vuodelta 4 m. 11 p., kolmelta neljännes-vuodelta 3 m. 37 p., puolelta vuodelta 2 m. 38 p. ja neljännefeltä 1 m. 37 p.; muissa postilonttooreissa kolo vuodelta 4 markkaa 29 p., kolmelta neljännes-vuodelta 3 m. 52 p., puolelta vuodelta 2 m. 48 p. ja neljännefeltä 1 m. 43 p. — Kuulutuksia ja ilmoituksia otetaan vastaan Hämeen Sanomain kirjapainossa ja toimituksen luona. Hinta 10 penniä pieneltä riviltä talasivulla ja 15 p. etusivulla. Ruotsalaiset suomennetaan ilman eri maksua. — **Jakamispaidat:** lehden kirjapaino ja herra Kronholmin leipuripuoti sekä herrain Strömberg'in, Walleniusken, Grönlund'in ja Grönfors'in puolit. — **Konttori:** Lehtori Palanderin talossa.

Ensi sunnuntaina saarnaa:
Suomalaisen puolipäivä-saarnan kello 1/2 10
Pastori Öller.
Suomalaisen ehto-saarnan kello 5 j. p. p.
Pastori Appelqvist.

Päivälista.

Kaupungille.

Perjantaina 28 p. Maaliskuuta.

K:lo 10 e. p. p. Suutolauppa Sversti Lebedeffin talossa.

Sunnuntaina 30 p.

K:lo 6 j. pp. Raatituskotous Normaalkyläseessä.

Maanantaina 31 p. Maalisk.

K:lo 4 j. p. p. Kauppias M. Dubin'in welojat kokoontuvat hotelli Kiigaan.

K:lo 7 j. p. p. Draamalliset iltahuwit rouwa Nordinin teatterisalissa.

K:lo 8 j. p. p. Amistelu-Yhtiön vuosikotous Larssonin ravintolassa.

Kuollut.

Ilmoitetaan että

Hellästi rakastettu äitimme

Ulrika Wilhelmina Söderlund

pitkällisen taubin sairastettuna rauhallisesti nukkui kuolemaan uuten 24 p. Maaliskuuta kello 8 e. p. p., 59 vuoden 10 kuukauden vanhana, katkeraksi surkki kahdelle pojalle, wanhalle äidille sekä muille sukulaisille ja ystäville.

L a p s e t.

Mä nukan haavoin Kristuksen, Ne puhdistaa mun synneistän' Sill' weren' on ja kuoleman' Mun ison, kanteuten' kans'

Ilmoituksia.

R. Suomen Talousseuran Maanviljelyskotous Tampereella 1884.

Ilmoituksia osanotosta kokoukseen o-
mat ennen 15 p:ää tulevaa huhti-
kuuta jätettävät joko lähimpänä asu-
walle kokouksee asiamiehelle, tahti toi-
meenpanomitealle Tampereella tahti

myös suorastaan Johtokunnalle Turus-
sa. Samoisia paitoisia on myös oh-
jelmia ja ilmoituskawoja saatavana.
Turussa 19 p. maaliskuuta 1884.

Rästyttä:

Ernst Rönnbäck.

(Turun Lehti 3 l. 24 r.)

Kirje Helsingistä.

Elias Lönnrot kuollut. — Senaatin ase-
masta meillä.

Kun tämän kirjeen aloitan, on parai-
kaa yli Suomen ja kolo siivistyneen
maailman lewiämässä kuolon-sanoma, jo-
ka, waikkei se olekaan odottamaton,
kuitenkin herättää surun ja kaipauksen
tunteita lauealla. Elias Lönnrot, Ra-
levalan kuuluisa kotoja on lasenut
harmaan päänsä ikuisen lepoon ja lo-
pettanut pitkän, mainehikkaan elämänsä.
Suomi on taasen kadottanut yhden noi-
ta suuria wanhuksiansa, jotka niinkuin
metjän satavuotiset hongat ovat seis-
neet meidän keskellämme ja opettaneet
nyhtyistä polwea katsomaan ylöspäin,
tawoittamaan korkealle. Runeberg on
kuollut, Snellman'in woimakas ääni on
waiennut, ja nyt on hänkin pois, tuo
suora, waatimaton torpanpoika Sam-
matista, joka tyhllänsä enemmin kuin
lufkaan muu on Suomen kansaa kohot-
tanut muun maailman silmissä, ja las-
kenut lawean, wankan pohjan meidän
kansalliselle tulewaisuudellemme. Mutta
Suomen kansan kaipaus hänen hauda-
lansa ei ole epätoiwon synkkää surua;
se on niinkuin, päivän mentyä maille-
sa, kesä-illan tyhni, wakawa surumieli-
syys, joka helmasfaan kanta uuden aa-
mun enteet. Tällä haudalla, jos mil-
loinkin, Suomen kansa on yhtenä
miehenä kiittävä Sallimuksen tempeätä
johtoa, joka meille on Lönnrot'in lah-
joittanut ja suonut hänen elää 82 wuot-
ta meidän keskellämme. Ja tässä a-
jatuksessa on ilonkin aihetta surun kes-
kellä. Se antaa meille warman wa-
kuntuksen tulewaisuutta warten siitä,
että se henkinen työ, jonka Lönnrot niin
suurenmoisesti on jaanut alulle panna,
ei ole kuituwa hänen haudallensa, waan
kantawa moninkertaisen hedelmän ja ta-
laawa meidän pienelle kansalle itsenäi-
sen aseman ihmiskunnan hentijellä työ-
alalla.

Wiimeinen welwollisuus on nyt wie-

lä Suomen kansalla tähtämättä Lönn-
rot'in maallisia jäännöksiä kohtaan.
Hautajaiset tapahtuwa huhtikuun 3
päiwänä ja otaksua sopii, että silloin li-
feltä ja kanta kansalaisia rientää o-
soittamaan viimeistä tunnioitustaan
korkealle wainajalle. Minakin täällä
Helsingissä valmistukset näihin hauda-
jaisiin nähtävät muodostuwan suuren-
moisiksi. Useat seurat ja yhdistykset
owat jo ryhtyneet toimiin lähetystöjen
kautta laskeaksensa muisto-seppeleitä
wainajan arkulle, hallituksen puolesta
lähtenee useita senaattoreita hautajaisiin,
yliopisto tulee tietysti myöskin edus-
tetuksi ja ylioppilas-kunta lähettää 14
edusmiehistä ynnä lukuisan laulukunnan
famaan tilaisuuteen. Sitä paitsi useat
pääkaupungin koulut laittawat seppelei-
tä haudalle ja ottanewat sikki päivää
lupaa, niin että opettajista, ten tahto,
saattaa lähtä. Suomalaisen Kirjalli-
suuden Seura, jonka kunnia-efimiehenä
Lönnrot oli, on walinnut erittäin lu-
kuisan lähetystön. Mikomus kuuluu,
näet, olewan, että ylioppilaskunnan e-
dusmiehet kantawat ruumiin ensin kirk-
koon, ja sitten Suomalaisen Kirjalli-
suuden Seuran lähetyskunta sen kanta
kirkosta haudataan. Mutta paitsi, mitä
nyt jo tiedetään, sopii otaksua, että mai-
nintujen lisäksi wietä suuri joukko sekä
lähetyskuntia että yhdistyksiä tulee saa-
pumaan haudalle ja seppeleiden luku-
määrää tuskin saattaa arwatakkaan.
Ylioppilaat yhdistään aikowat lähettää
useampia seppeleitä Lönnrot'in arkulle,
nim. kunnan puolesta yhden ja eri o-
sakunnat katin yhden. Kun tähän kait-
teen lopuksi lisään, että Kirjallisuuden
Seuran lehoituksesta Herra Achte lau-
lukurun kansa tulee hautajaisissa ole-
maan saapuwilla, ja että itse kaupun-
gisissa on ollut puhetta koristaa, rakennus-
työt surupukuun, niin luulen pää-
siasa kertoneeni kaikki mitä näistä wal-
mistuksista nyhtään on kerrottawaa.
Että maaseudutkaan eiwät aio unohtaa
Lönnrot'ia hänen viimeisellä matkallaan-
sa, otaksun warmaksi. Useiden kaupun-
fikuntien puolelta onkin jo kuulunut wal-
mistuksia lähetystöjen ja seppeleiden lait-
tamiseen ja muutamien maalaiskuntien-
kin edustajia lienee odottawana. Lää-
nihallitustien kautta on pidetty huolta,
että kaikki nämä lukuisat lähetystöt ja
yhdistykset pääsewät perille tuon 4 peni-

kulmaa pitkän hewos-matkan Pohjan a-
semalta Sammatin kirkolle. Kaittiau-
sa lienee noin 200 hewosta saatawa-
na hautaus-wieraiden kuljettamiseksi ja
niillä jo jommoinentin joukko pääsee
kulfemaan. Itse juhla-tilaisuudessa tu-
lee tietysti melkoinen määrä puheita pi-
dettäväksi ja kerwotaanpa muun muas-
sa, että Yliopisto aikoo lausua surunsa
latinaksi suuren Suomalaisen haudalla.

Keskellä kaittemoista puolue-riitaa on
tuon tuostakin astunut esiin kshymys
senaatin asemasta meillä ja ruotsimie-
liset owat tästä aineesta tyhneet sum-
mittain wäärää rahaa kshymys puolue-
kasansa kannattimeksi. Mutta laweam-
misfatin piireissä on mielestäni käsitys
senaatin suhteesta meidän waltio-laitof-
sesamme osittain wäärä. Sen, mitä
toiwoo, sen mielellään myös usko to-
delksi. Niinpä se monessa kohden itäwä
seikka, että Hallitsija asuu maan rajojen
ulkopuolella, on Suomen senaatile tuot-
tanut tuon oloillemme omittuisen nimen
„kotimainen hallitus“ ja antanut aihet-
ta käsitkseen, itäänkuin tämä wirasto
oliskin maan warsinainen Hallitsija.
Ei tahdota tähdelleen käsitkää, että Suo-
menmaan hallitus auttamattomasti on
Pietarissa, Hatsinassa tai missä mil-
loinkin Suuriruhtinas sattuu asumaan.
Tämän hallituksen suhteen Suomen se-
naatin asema on oikeastaan wain neu-
won-antajan, jonka antamia neuvoja
Majesteetti noudattaa tai jättää nou-
dattamatta mielenjä mukaan, milloin ei
woimassa olewa laki hänen päätös-
waltaansa rajoita. On tyllä totta, et-
tä löytyy asioita melkoinen joukko, jo-
ta senaatti Majesteetin nimeessä päät-
tää; waan tämäkin walta on tietysti
käytännöllisyyden hantkima laina Suu-
riruhtinaan wallasta eikä muuta senaa-
tin warsinaista neuwon-antaja-asemaa
toiseksi. Senaatti on Hallitsijan neu-
wosto, mutta sen neuwojen paino riip-
puu kokonaan siitä, että ne owat sopy-
soinnussa maan yleisen mielipiteen kans-
sa, joka esiintyy waltio-päiwillä. Se-
naatin oma arwo ei siis siihen peras-
tu, että Hallitsija sen neuvoja noudat-
taa, oliwtpa ne mimmoisia tahansa,
waan siihen, että nämä neuwot nojautu-
wat kansan tahtoon ja toiwesin. Jos
senaatti asemansa tältä kannalta käsit-
tää, niin se aina seisoo lujalla pohjal-

